

Súd: Okresný súd Galanta
Spisová značka: 21P/71/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2317213141
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 12. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Kristína Srnková
ECLI: ECLI:SK:OSGA:2017:2317213141.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Galanta v konaní vedenom pred sudkyňou JUDr. Kristínou Srnkovou vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: W. Q., I.. XX.XX.XXXX, bytom ako navrhovateľka, v konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky, dieťa rodičov - matky: Y. Q., I.. XX.XX.XXXX, G. Z. W. M., a otca: v rodnom liste neuvedený, o návrhu navrhovateľky: W. N., I.. XX.XX.XXXX, Z. Č.. F. XXX/XXX, M., na zverenie maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, takto

rozhodol:

I. Súd maloleté dieťa W. Q., I.. XX.XX.XXXX zveruje do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky W. N., I.. XX.XX.XXXX, Z. Č.. F. XXX/XXX, M., ktorá je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia a má právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok iba v bežných veciach.

II. Matka maloletého dieťaťa je povinná prispievať na výživu maloletého dieťaťa mesačne sumou vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona, platného v čase splatnosti bežného výživného, kde výživné je splatné vždy do 15-teho dňa toho ktorého mesiaca vopred na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky, počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku.

III. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľka sa návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 08.06.2017 domáhala vydania rozhodnutia, ktorým by súd zveril maloleté dieťa do jej náhradnej osobnej starostlivosti. Svoj návrh odôvodnila tým, že matka maloletej nechala maloletú dňa 15.06.2016 u nej doma so zámienkou, že si ide po osobné veci. Od toho dňa nepodala o sebe žiadne informácie a nezaujímal sa o maloletú. Naďalej poberá rodičovský príspevok, na maloletú však neprispieva. Matka maloletej bola priateľkou jej syna V. N., I.. XX.XX.XXXX, ktorý je zároveň otcom maloletej, hoci nie je uvedený v rodnom liste. Toho času sa nachádza vo vyšetrovacej väzbe v I.. Od júna 2016 sa stará o maloletú sama. Majú silné citové väzby. Naďalej by sa chcela o maloletú starať, avšak všetky finančné rezervy minula. Žiada, aby jej bola maloletá zverená do výchovy a boli jej priznané prídavky na dieťa na štandardnú starostlivosť o maloletú. Matka maloletej má okrem maloletej ďalšie dve maloleté deti. Jedno je zverené do výchovy matke a druhé otcovi dieťaťa. Uznesením č. k. 12P/171/2017-17 jej bola maloletá zverená do starostlivosti.

2. Súd v súlade s § 180 Civilného sporového poriadku a § 31 Civilného mimosporového poriadku vec prejednal v neprítomnosti matky maloletého dieťaťa, ktorá sa na pojednávanie nedostavila. Predvolanie na pojednávanie má vykázané fikciou podľa § 111 ods. 3 Civilného sporového poriadku.

3. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom navrhovateľky a kolízneho opatrovníka maloletého dieťaťa, čítaním sa oboznámil s podstatným obsahom spisu tunajšieho súdu sp. zn. 12P/171/2017, listinnými dôkazmi a to rodným listom maloletého dieťaťa, potvrdeniami a správami ohľadne účastníkov konania, ako aj ostatným na vec sa vzťahujúcim spisovým materiálom a zistil nasledovný skutkový a právny stav veci:

4. Maloleté dieťa pochádza z mimomanželského vzťahu matky. Otcovstvo k maloletému dieťaťu nebolo určené. Práva a povinnosti rodičov k maloletému dieťaťu ešte neboli upravené žiadnym rozhodnutím.

5. Tunajší súd uznesením č. k. 12P/171/2017-17 zo dňa 09.05.2017 nariadil neodkladné opatrenie, ktorým maloleté dieťa dočasne ponechal v starostlivosti navrhovateľky. Toto uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 13.06.2017.

6. Zo správy kolízneho opatrovníka zo dňa 07.12.2017 vyplýva, že navrhovateľka spolu s maloletou obývajú dvojizbový rodinný dom prenajatý na dobu neurčitú. V dome je zavedená elektrina a voda. Vykurovanie je zabezpečené kachľami na tuhé palivo. Náklady spojené s užívaním domu pozostávajú z poplatkov za elektrinu v sume 52,- Eur mesačne, komunálny odpad v sume 44,- Eur ročne, vodu v sume 40,- Eur štvrťročne, domovú daň v sume 25,- Eur ročne, drevo v sume 800,- Eur ročne. Dom je prispôbený potrebám maloletého dieťaťa. Maloleté dieťa má vytvorený vlastný priestor pre svoje súkromie a pokojný spánok. V domácnosti sa nachádzal dostatok oblečenia primeranej veľkosti s ohľadom na počasie. Oblečenie dieťaťa bolo čisté. Dieťa má zabezpečenú pravidelnú hygienu. Navrhovateľka je podľa svojho tvrdenia schopná podávať dieťaťu pravidelnú stravu, ktorá je primeraná veku a zdravotnému stavu dieťaťa. Hygiena a čistota priestorov bola v čase šetrenia na dobrej úrovni. Navrhovateľka je rozvedená, má ukončené základné vzdelanie. Poberá invalidný dôchodok vo výške 286,- Eur, rodičovský príspevok pri starostlivosti o zverené dieťa vo výške 213,20 Eur a prídavok na dieťa vo výške 23,52 Eur. Navrhovateľka zabezpečuje starostlivosť o maloletú od júna 2016. Maloletá nie je so svojou matkou v žiadnom kontakte a navrhovateľka nemá vedomosť o tom, kde sa matka zdržiava. Otcovstvo k maloletej nebolo určené. Údajným biologickým otcom maloletej je syn navrhovateľky, ktorý je momentálne vo väzbe a plánuje uznať otcovstvo k maloletej. Na výživu maloletej matka a ani údajný biologický otec dobrovoľne neprispievajú. Matka maloletej je poberateľkou prídavku na jedno dieťa v sume 23,52 Eur. Okrem maloletej má matka ďalšie tri vyživovacie povinnosti k maloletej Y. Y. V., I.. XX.XX.XXXX, ktorá bola zverená do náhradnej osobnej starostlivosti starým rodičom, maloletému V. K., I.. XX.XX.XXXX, ktorý je v starostlivosti svojho otca a v mesiaci M. XXXX porodila ďalšie dieťa, ktoré zanechala v nemocnici. Maloletá je neodkladným opatrením ponechaná v starostlivosti navrhovateľky. Zdravotný stav maloletej je dobrý. Maloletá bola v čase šetrenia usmievavá, čisto oblečená. Kolízny opatrovník na záver konštatuje, že navrhovateľka má vytvorené vhodné podmienky pre zabezpečenie riadnej výchovy a výživy maloletej.

7. Navrhovateľka na pojednávaní dňa 13.12.2017 uviedla, že sa v plnom rozsahu pridrižiava písomne podaného návrhu a žiada zveriť maloletú do svojej náhradnej osobnej starostlivosti. Maloleté dieťa sa nachádza v jej osobnej starostlivosti od 15.06.2016. V spoločnej domácnosti žije s maloletou v prenajatom dvojizbovom rodinnom dome v M.. Poberá invalidný dôchodok v sume 286,20 Eur mesačne, rodičovský príspevok pri starostlivosti o zverené dieťa v sume 213,20 Eur mesačne od 01.06.2017, prídavok na dieťa v sume 23,52 Eur mesačne od 01.06.2017 a príspevok na starostlivosť o dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti v sume 138,- Eur mesačne. Okrem týchto príjmov iný príjem nemá. Nevlastní žiadne hnutelné a nehnuteľné veci. Maloletá je zdravá. Zvýšené výdavky nemá. Matka maloletej sa s maloletou nestretáva, ani sa na ňu telefonicky neinformuje. Nemá o nej žiadne správy, nevie, kde sa nachádza. Jej syn, ktorý je údajným otcom maloletej, je toho času vo väzbe v I., odkiaľ píše listy a telefonicky sa snaží kontaktovať maloletú, avšak maloletá sa s ním nechce cez telefón rozprávať. Na výživu maloletej nič neprispieva, tak ako ani matka maloletej.

8. Kolízna opatrovníčka na pojednávaní vo veci uviedla, že sa v plnom rozsahu pridrižiava svojej písomnej správy. Maloletá sa nachádza v osobnej starostlivosti navrhovateľky od júna 2016. Navrhovateľka sa o maloletú riadne stará a má vytvorené vhodné podmienky pre duševný a telesný vývin maloletej. Žiada návrhu navrhovateľky vyhovieť a zveriť maloletú do jej náhradnej osobnej starostlivosti. Vzhľadom k tomu, že matka maloletej má ďalšie tri vyživovacie povinnosti, navrhuje výšku výživného od matky maloletej určiť v minimálnej výške podľa vyhlášky, od právoplatnosti rozsudku s tým, že toto výživné bude poukazované na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky.

9. Podľa § 44 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine v znení neskorších predpisov (ďalej len ZR), náhradnou starostlivosťou je viacero osobitne usporiadaných, na seba nadväzujúcich a vzájomne sa podmienajúcich dočasných opatrení, ktoré nahrádzajú osobnú starostlivosť rodičov o maloleté dieťa v prípadoch, ak ju rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť.

10. Podľa § 44 ods. 2 ZR, náhradná starostlivosť, na ktorej základe vznikajú vzťahy medzi maloletým dieťaťom a inou osobou, môže vzniknúť len rozhodnutím súdu a jej obsah tvoria práva a povinnosti vymedzené zákonom alebo súdnym rozhodnutím.

11. Podľa § 44 ods. 3 písm. a) ZR, náhradnou starostlivosťou je zverenie maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti inej fyzickej osoby než rodiča (ďalej len náhradná osobná starostlivosť).

12. Podľa § 44 ods. 4 ZR, súd pri rozhodovaní o tom, ktorý zo spôsobov náhradnej starostlivosti zvolí, vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa.

13. Podľa § 45 ods. 1 ZR, ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa.

14. Podľa § 45 ods. 2 ZR, pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady. Ak sa má maloleté dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti prarodiča, súrodenca maloletého dieťaťa alebo súrodenca rodiča maloletého dieťaťa, splnenie podmienky trvalého pobytu na území Slovenskej republiky sa nevyžaduje za predpokladu, že prarodič, súrodenec maloletého dieťaťa alebo súrodenec rodiča maloletého dieťaťa má evidovaný trvalý pobyt alebo iný obdobný pobyt na území členského štátu Európskej únie.

15. Podľa § 45 ods. 3 ZR, v rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu.

16. Podľa § 45 ods. 4 ZR, osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia; osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti vykonávanej na území Slovenskej republiky, je povinná najmenej 30 dní pred dočasným premiestnením maloletého dieťaťa oznámiť súdu dočasné premiestnenie maloletého dieťaťa do cudziny na dobu dlhšiu ako tri mesiace spolu s údajom o mieste, účele a dĺžke pobytu v cudzine a o iných významných skutočnostiach súvisiacich s dočasným premiestnením. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd.

17. Podľa § 45 ods. 7 ZR, vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu podľa odseku 1 nezaniká.

18. Podľa § 45 ods. 8 ZR, súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby výživné poukazovali počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa, úradu práce, sociálnych vecí a rodiny; po dovŕšení plnoletosti dieťaťa sú rodičia povinní poukazovať výživné dieťaťu. Ak je osobou, ktorej je maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, prarodič, súrodenec maloletého dieťaťa alebo súrodenec rodiča maloletého dieťaťa podľa § 45 ods. 2 druhej vety, súd

rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné uloží povinnosť, aby výživné poukazovali osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti.

19. Podľa § 62 ods. 1 až 5 ZR, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

20. Podľa § 81 ods. 1 ZR, ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochranej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné.

21. Osobitným zákonom v danom prípade je zákon č. 601/2003 Z. z. (§ 2 písm. c/) o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a v súlade s Opatrením MPSVaR SR č. 173/2017 Z. z. je minimálna výška vyživovacej povinnosti na jedno nezaopatrené nepľnoleté dieťa s účinnosťou od 1.7.2017 suma 27,32 Eur.

22. Súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti, ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa. V záujme maloletého dieťaťa v najširšom zmysle slova je to, aby vyrastalo v atmosfére lásky, šťastia, porozumenia, stability, tolerancie, harmónie a aby jeho výchova smerovala k pozitívnemu rozvoju jeho osobnosti, nadania, rozumových a fyzických schopností, mravnému, duchovnému a sociálnemu rozvoju, aby bol jeho majetok spravovaný s náležitou starostlivosťou a aby boli rešpektované jeho práva uvedené v dohovore o právach dieťaťa ako aj v iných právnych predpisoch.

23. Súd na základe vykonaného dokazovania mal za preukázané, že maloleté dieťa sa od júna 2016 nachádza v starostlivosti navrhovateľky - svojej domnej starej matky, pričom v starostlivosti navrhovateľky bolo dočasne ponechané neodkladným opatrením zo dňa 09.05.2017. Matka maloletého dieťaťa sa zdržiava na neznámom mieste, maloleté dieťa žiadnym spôsobom nekontaktuje, nezaujíma sa o neho a na jeho výživu neprispieva. Otca maloleté dieťa v rodnom liste nemá uvedeného. Navrhovateľka má s maloletou vytvorený veľmi dobrý vzťah a má vhodné podmienky pre zabezpečenie riadnej výchovy maloletej, so stabilným rodinným prostredím. Súdu neboli doposiaľ signalizované žiadne nedostatky starostlivosti navrhovateľky o maloletú. Zverenie maloletej do osobnej starostlivosti navrhovateľky navrhuje aj kolízna opatrovníčka maloletej. Súd preto s poukazom na vyššie uvedené skutočnosti rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku, nakoľko takéto rozhodnutie je v súlade s citovanými ustanoveniami Zákona o rodine a je v záujme dieťaťa a zveril maloletú do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky, keďže má vytvorené vhodné podmienky pre zabezpečenie riadnej starostlivosti o maloleté dieťa a spĺňa morálne, osobnostné, aj zdravotné podmienky, ktoré vyžaduje zákon pre zverenie maloletého dieťaťa do jej náhradnej osobnej starostlivosti. Súčasne súd určil, ako má matka prispievať na výživu maloletého dieťaťa, pričom pri určení výšky výživného zo strany matky súd vychádzal z ustanovenia § 62 ods. 3 Zákona o rodine a príslušného opatrenia MPSVaR SR, a to s poukazom na majetkové, sociálne a zárobné pomery matky, ktoré súdu nie sú známe s tým, že platenie výživného v zákonom stanovenej minimálnej výške je povinnosťou každého rodiča podľa zákona bez ohľadu na to, či ten ktorý rodič maloletého dieťaťa má alebo nemá nejaký príjem. Takúto výšku výživného navrhla aj kolízna opatrovníčka, nakoľko matka maloletej má okrem maloletej ďalšie tri vyživovacie povinnosti. Takto určené výživné je matka povinná poukazovať po právoplatnosti rozsudku na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky. Keďže maloleté dieťa nemá v rodnom liste zapísaného otca, súd nemohol rozhodovať o vyživovacej povinnosti vo vzťahu k nemu.

24. O trovách konania súd rozhodol v súlade s § 52 C.m.p., podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote do 15 dní od doručenia rozsudku na súde, proti ktorého rozsudku smeruje.

Odvolanie môže podať účastník konania, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Navrhovateľka a kolízny opatrovník sa odvolania vzdali, preto by podanie odvolania z ich strany bolo právne neúčinné.

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná.

Ak povinný dobrovoľne neplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa z.č. 233/95 Z.z. o exekútoroch a exekučnej činnosti v platnom znení.